

Inatsisartunut Ilaasortaq
Agathe Fontain

**Aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarneq aamma
akileraarnaveersaardeq pillugit § 37 naapertorlugu apeqput nr. 2022-135-mut
akissut**

20-07-2022

Sags nr. 2022-14158
Dok. nr. 20575167

Asasara Agathe Fontain

Inatsisartut suleriaasiat § 37, imm. 1, naapertorlugu, Naalakkersuisunut aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarneq aamma akileraarnaveersaardeq pillugit apeqquteqarputit. Apeqputit uannut akissanngortinneqarput. Akissutinut tunngatillugu Digitalimik Sullissinermut Aqtsisoqarfimmit aamma Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfimmit, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfimmit paasissutissanik pissarsiniartoqarpoq.

Postboks 1605
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 65 00
Fax (+299) 32 20 42
E-mail: tax@nanoq.gl
www.aka.gl
www.naalakkersuisut.gl

Aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarneq pinerliiniarnernillu aningaasalersuisarneq pinaveersimatinniarlugit iliuuserisassat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarneq ima paasineqassaaq:

- 1) aningaasatigut pissarsianik pineqaatissiissutaasinnaasutut inatsimmik unioqquitsinikkut pissarsiarineqarsimasunik pissutissaqarani tigusineq allanulluunniit tunniussineq,
- 2) aningaasatigut pissarsianik pineqaatissiissutaasinnaasutut inatsimmik unioqquitsinikkut pissarsiarineqarsimasunik pissutissaqarani toqqorsineq, paarisaqarneq, assartuineq, tunniussinermi ikiuunneq imaluunniit allatut iliuuseqarnikkut tamatuma kingornatigut isumannaarinninneq, imaluunniit
- 3) taamatut iliuuseqarniarneq imaluunniit taamatut iliuuseqarniarnermut peqataaneq.

Akleraarnaveersaardeq ima paasineqarsinnaavoq, soorlu isertitani nalunaarsornagit, uppernarsaatit eqqunngitsut atorlugit assigisaaluunniit atorlugit inatsisinik unioqquitsisumik akileraarutinik akiliinaveersaardeq.

Taamaammat malunnarunnaarsaasarneq aamma akileraarnaveersaardeq assigiinngissuteqartut maluginiarneqartariaqarpoq.

**1. Nalunnaarsueqatigiinerit sorliit, pitsaanik imminnut
suleqatigiilluarsinnaaneruppat, aningaasanik ersetortumik
pissarsianik, akileraarnaveersaarutinillu paasisaqarneriarnermi?**

Akissut:

Aallaaviatigut nalunaarsuiffit arlallit ataatsikkut aqqutigalugit paasissutissanik misissuineq pinerlunnernik paasineqarsinnaanissamut periarfissiinerusarpoq. Ullumi nalunaarsuiffit arlallit ataatsikkut atorlugit toqqaannartumik nakkutiginninneq imaaliallaannaq pisangilaq. Tamatumani inuit pillugit paasissutissanik suliarinninnermut inatsiseqarmat, paasissutissanik katersineq erseqqisumik aamma tunngavilorsoruakkamik siunertaqartussaasoq, tamatumalu kingorna suliarinninneq tamatumunnga naapertuuttussaalluni.

Nalunaarsuutinik inuit paasissutissai akileraartarnermik nakkutiginninnerup avataatigut siunertaqartunik ataatsimoortitsiniaraanni, § 45, imm. 1 nr. 4, inuit pillugit paasissutissanut tunngatillugu peqqussut naapertorlugu, ataatsimoortitsisoqannginnerani Danmarkimi Datatilsynimit oqaaseqaammik pissarsisoqqaartariaqarpoq. Datatilsynip ataatsimoortitsiniarneq peqqussut naapertorlugu ingerlanersoq nalilissavaa.

Akileraartarnermut Aqtsisoqarfik aamma allanut nakkutiginnittartunut pigisat nalillit assigiinngitsunut nalunaarsukkanik sukumiisumik pissarsisinnaanissaq soqutiginarsinnaavoq, pigisallu nalillit taamaattut pillugit paasissutissat akileraartarnermik nakkutiginninnermut aamma malunnarunnaarsaasarnermut atatillugu atussallugit soqutiginarpoq.

Nalunaarsuutinik pilersitsinermut aamma ingerlatsinermut aningaasartuutinut atatillugu naapertuussinnaavoq, nalunaarsuutit nutaat nalunaarsuutaareersunik ataatsimoortitsinermi pilersinneqartut aamma nalinginnaasumik inuaqatigiinnut tunngasunik siunertaqassasut. Assersuutigalugu angallatinik soorlu umiatsianik aamma umiatsiaaqqanik il.il nalunaarsuiffik angallatit amerlassusaannik paasiniaanermi taamatullu imaani annaassiniartarnermut iluaqtaasinnaavoq. Nalunaarsuiffilli aamma taamaattoq soorlu angallat nuannaariartaammik piginninnermut paasissutissanik ataatsimoortitsinermi atorneqarsinnaavoq taamatullu unioqqutitsilluni isertitaqarnerit suminngaanneernerpaasineqarsinnaassallutik.

Malunnarunnaarsaasarnerup ikiaroornartunik tuniniaanermi imaluunniit akileraarnaveersaarnermi aningaasat pissarsiat aningaasat imaluunniit pigisat nalillit pinerlunnerunngitsunut akuulersinneqarnissat siunertarigaa ilisimaneqarnerusariaqarpoq. Taamaammat pisortat malunnarunnaarsaasarneq pinaveersaartinniarnerani nalunaarsoriigaannaat soqutiginangillat. Tamatumani aamma inuaqatigiinni aningaasat ingerlaarneri imaluunniit pigisanik pisinerit aamma tunisinerit attuumassuteqarput. Aningaasat ingerlaarnerinut tunngatillugu aningaaserivinni ikisisarnerit aamma tigusisarnerit nalinginnaasumik isiginiarneqarnerusarput. Pigisanut tunngatillugu kikkut pappiliat nalilinnik, illuutinik, biilinik, umianik, eqqumiitsulianik il.il. nalituunik nooriaannanillu pissarsinersut imaluunniit piginnittuunersut paassisallugit soorunami soqutiginarpoq.

Ullumi suliaqarfiiit arlallit sullitat pillugit arlalinnik ilisimasaqarnissamut piumasqaateqarfingineqarput, tamatumani kalaallit imaluunniit qallunaat aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarnermut allattoqarfiiut pasilliinermi nalunaaruteqartussaatitaallutik. Assersuutigalugu sullitat aningaasanik anngiortumik imaluunniit pasillernartumik kontuminnut ikisippata, banki aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarnermut allattoqarfimmut nalunaaruteqassaaq. Nalunaarutiginnin-

nerit taakku sullitamut ilisimatitsissutigineqassanngillat aamma tamatumani allagaatinik takunnissinnaatitaaneq atuunnani.

Ullumi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup innutaasut akileraartarnermut inissismaffiinik qarasaasiakkut takusinnaavai. Paasissutissani piginnittut aningaaserivinni uninngasuutai, pappiliat nalillit ilai, qamutit motoorillit il.il. ilaapput. Maannali Aqutsisoqarfiup Kalaallit Nunaanni imaluunniit avataani pigisanik aalaakkaasunik, Danmarki aamma Kalaallit Nunaata avataani pappiliat nalilinnik, Kalaallit Nunaani imaani angallatinik, eqquimiitsulianik il.il. qarasaasiakkut takusinnaanngilai. Taamatut paasissutissanik pissarsisinnaaneq malunnarunnaarsaasarnermik aamma akileraarnaveersaarnermik pinaveersaartitsinermut iluaqutaasinnaavoq. Nalunaarsuiffik ataatsimut paasissutissanik piginnittooq malittarisassat, tamatumunnga ilanngullugit inunnut paasissutissat illersorneqarnerat pillugit aamma paasissutissanik paarlanteqatigiinneq pillugu nunat akornanni malittarisassat naapertorlugin nalunaarsuiffimmik pissarsisinnaanissamut akuersisussaavoq.

Ullumi Kalaallit Nunaanni pigisat aalaakkaasunut, Kalaallit Nunaanni umiatsianut, eqquimiitsulianut il.il. piginnittunik qarasaasiakkut nalunaarsuveqanngilaq. Taamaattumilli nalunaarsuveqarneq malunnarunnaarsaasarnermut aamma akileraarnaveersaarnermut pinaveersaartitsinermik iluaqutaasinnaagaluarpuit.

Malunnarunnaarsaasarnermut aamma akileraarnaveersaarnermut pinaveersaartitsinermi sakkussaq pingaaruteqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata avataani aningaasaqarnikkut paasissutissanik tigusaqarsinnaaneq, malunnarunnaarsaasarnermi aamma akileraarnaveersaarneq nunat akornanni pisinnaammata. Ukiut kingullernili nunat akornanni suleqatigiinneq annertuumik siuariartorpoq, Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfik nunat allat aamma nunani allani aaqqissuussaanerit paasissutissanik akileraartarnermi nakkutiginninnermut attuumassutilinnik paarlanteqatigiinnissamut oqaloqatiginnitarluni. Tamatumani suliaq nunat akornanni akileraartarnermi suleqatigiinneq OECD suleqatigalugu aaqqissorneqarpoq.

Tamatuma saniatigut ilisimatitsissutaasinnaavoq, juni 2022-mi Danmarkimi Erhvervsstyrelse Nuummi malunnarunnaarsaasarneq pillugu isumasioqatigiissitsivoq. Isumasioqatigiinnermi nunatta soqtigisaqatigivi malunnarunnaarsaasarnermik nakkutiginninnermut aamma nalunaarutiginninnermut malittarisassat pillugit ilisimasanik aamma misilitakkanik agguaffigineqarput. Isumasioqatigiinnermi peqataasut ilai tassaapput inatsisilerituut, kukkunersiuisartut, aningaaserivit kiisalu pisortat.

2. Periarfissaasinnaava, akissarsiat tamarmik, akiligassallu tamarmik aningaaserivikkut akilerneqartarnissaat?

Akissut:

Ilisimaneqareerpoq, inatsisi naapertorlugu aningaasarsiornerup saniatigut aamma aningaasanik isertortumik kaaviiartoqartoq, taakkulu akileraarusernani aningaasaliinernut, nioqqtinut aamma kiffartuussinernut, tamatumani ilai inatsisitigut unioqqutitsisumik atorneqartarlutik. Nunatsinni imaluunniit nunani allani Isertortumik aningaasaqarnermik pisortatigut paasissutissanik peqartoqanngilaq. Qanga EU-p misissuineri EU-p nunaani isertortumik aningaasaqarneq naalagaaffinni tunisat

ataatsimut nalingisa 8,2 aamma 30,6 procent akornaniittooq ersersippaa, tamannalu agguaqatigiissillugu 18,3 procentiuvoq¹. Taamaammallu aningaasarpaaluit pineqarput. Nunatsinni aamma tamanna allaanerussuteqarpasinngilaq. Inuaqatigiinni aningaasannguisarneq annikillisarneratigut imaluunniit atorunnaarsinneratigut akileraarnaveersaardeq aamma malunnarunnaarsaasorneq ajornarnerulersissavai, taamaasiornikkullu isertortumik aningaasarsiorneq annikillisarlugu.

Naatsorsutigineqartariaqarporli, taama pisoqarnerani pinerlunniat periarfissanik allanik ujartuissasut. Assersuutigalugu assigiinngitsunik qarasaasiakkut aningaasartaqarpoq (soorlu bitcoin), taakkulu inerteqqutinngortinnissaat ajornarsinnaavoq aamma ilaatigut aningaasanik isertuussanik kaaviaartitsiffiusinnaalluni.

Taamaammat teknikimut tunngasunik aamma inatsisitigut suliniutit nammineq isummat atorlugit suliniutinik ilapittorlugit isertortumik aningaasaqarnerup killilersornissaa pisariaqarpoq. Inuaqatigiit ataatsimoorsinnaanerat aamma atugarissaarnerat ataatiinnarneqassappata, kikkut tamarmik eqqisisimasumik atugarissaarnitsinnut ilapittusariaqarput aamma ataatsimoornitsinnut agguagaqannginnermut pillagaanissartik tunngaviginagu.

Teknikikut imaluunniit inatsisitigut tunngatillugu, akissarsitsinerit aamma akiliinerit aningaaseriviit aqqutigalugit pisarnissai qulakkiissallugu pitsaarpasippoq, ullumilu tamanna atutereerluni.

Ullumi inatsisit naapertorlugit aningaasaqarnermi akissarsitsinerit amerlanersai aamma pisortatigut akiligassanik akiliisarnerit aningaaseriviit aqqutigalugit ingerlareerput. Assersuutigalugu Namminersorlutik Oqartussat ukiorpaalunni aningaasanngorlugit akissarsitsinngilaq. Soorlu kommunit aamma amerlanertigut akissarsitsinermi aningaasanngorlugit tunniussissaarput. 2022 ingerlanerani naatsorsuutaavoq pisortat akissarsitsinermi aamma akiligassiinermi NemKonto atornerulissagaat. Taamaasiornikkut pisortat aningaasanngorlugit akissarsitsisarneri aamma akiligassanik akiliisitsisarneri sinneruttut ikilisinnerussavai.

Namminersortut akornanni aningaasanngorlugit akissarsitsisarnerit qanoq amerlatiginersut nalunaarsuisoqanngilaq. Sulisitsisulli akileraartarnermi pisortanut akissarsiat aningaasanngorlugilluunniit imaluunniit aningaaserivikkut nuullugilluunniit apeqquatainnagu A-tut nalunaarsortartussaavai aamma naatsorsortartussaallugit.

Ullumi inuussutissarsiortut nioqqutinik aamma kiffartuussinernik aningaasanngorlugit akiliisitsisarnerinut annertussusai killeqarput. Akiliineq ataatsikkooraluartoq imaluunniit avillugu akiliinerugaluartoq aamma attuumassuteqarpalukkaluarpaalluunniit imaluunniit attuumassuteqaraluarpatluunniit maanna killigititaq 50.000 kr.-miippoq. Danmarkimut sanilliukkaanni, killigititaq 20.000 kr.-miippoq. Taamaammat nunatsinni killigititaq aamma annikillineqarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Taamatut aalajangiinermi qarasaasiakkut akiliisinhaaneq atorluarsinnaasoq aamma tamatumani atortut soorlu Nemld aamma Mitld nunarput tamakkerlugu periarfissaasariaqarput.

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_undeclared-work_da.pdf

Ullumi inuinnaat akornanni niuerneq inuussutissarsiornertut isigineqanngitsumi, soorlu bilinik, umiatsianik aamma snescooterinik il.il. aningaasanngorlugit ilisimaneqanngitsumik ingerlavoq. Ullumi inuinnaat akornanni aningaasanngorlugit niuernermut inatsisitigut killiliussaqanngilaq, taamaammallu tamatumani naatsorsuinertaqarnani. Qularnangjilarli inuinnaat akornanni assersuutigalugu umianik akisuunik il.il. aningaasat peqquserluutit aningaasanngorlugit niuertoqartartoq. Taamaammat inuinnaat akornanni aningaasanngorlugit niuernermi aningaasat amerlassusai naapertorlugit inerteqquisiinissaq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Taama inatsisiilorneq Akiliinermi inatsimmut imaluunniit Aningaasanik peqquserluutinik malunnarunnaarsaasarneq pinerliiniarnernillu aningaasalersuisarneq pinaveersimatinniarlugit iliuuserisassat pillugit inatsimmut ilanngunneqartussasaariaqassaaq. Taakkunani folketingip inatsisai Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi atuuttut pineqarput. Inatsit tamanna akuerineqarneranut atatillugu qanoq tamanna nakkutigineqassanersoq aamma atuutsinneqassanersoq eqqarsaatigisariaqassaaq.

Innutaasut ilaannut aningaasanik annikitsunik inuinnartut niuernermi uppernarsaasiisoqarnissaa ingasassagunarpooq. Taamatut piumasaqaateqarneq assersuutigalugu nunatsinni kalaalimeerniarfinnut atutissanersoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tamatumanimi pifflit ilaanni aningaasanngorlugit karsi atornagu pisarmata.

3. Qanoq iliornikkut pisariinnerusumik pasitsaasat isertorusutat paasisaqarfiginissaat?

Ullumi taamatut iliornerit nalunaarutiginissaannut arlalinnik periarfissartaqarpoq, kisiannili tamatuminnga periarfissanik ersaritsitsineruneq aamma ilisimasaqtitsineruneq pitsaanerusinnaasoq.

Ullumi suliaqarfait arlalinni soorlu aningaaserivinni, illunik tuniniaasartuni, inatsisilerituuni il.il. aningaasanik malunnarunnaarsaarsernemik pasilliinermut nalunaarutiginninnissamut periarfissartaqaannanngilaq, aammali aningaasanik malunnarunnaarsaarsernemik pasilliinermi nalunaarutiginnittussaatitaqarpoq. Nalunaarutiginninnerit taakku pisortanit nakkutigineqartarput aamma pineqaatissinneqartarlutik. Aningaasaqarnikkut ingerlatsisut, inatsisilerituut aamma kukkunersiusartut kiisalu aningaasanoortitsisartut qallunaat pisortaasa soorlu Finanstilsynet, Advokatrådet, Erhvervsstyrelsen aamma Spilmyndigheden ataanni nakkutigineqarput. Illunik tuniniaasartut, pappiaqqanik aningaasanik naliliinnik nioqquteqartartut aamma attartortsinernut aningaasalersuisartut Kalaallit Nunaanni Akleraartarnermut Aqutsisoqarfiup ataani nakkutigineqarput.

Finanstilsynet aningaasanik ingerlatsisuni atorfillit immikkut ittumik whisleblowerinut aaqqissuussaliorput, tamatumanilu aningaasaqarnikkut inatsisitigut unioqqutitsinermik nalunaarutiginninnissamut periarfissiisoqarluni. Inuit aningaasanik ingerlatsinermi atorfeqanngitsut kisiannili tamatuminnga ingerlatsinermik unioqqutitsinermut pasilliinermi ilisimasaqtut, Finanstilsynet attaviginissaanut periarfissaqarput. Aningaasanik ingerlatsisut tamarmik aamma whistleblowerimik aaqqissuussaqartussaatitaapput.

Tunngavitsigut aamma Namminersorlutik Oqartussanut imaluunniit pisortat ingerlatseqatigiiffiisa whistleblowerit aaqqissuussaannut aningaasanik malunnarunnaarsaasarnermik imaluunniit akileraarnaveersaarnermik nalunaaruteqartoqarsinnaavoq. Taakku aaqqissuussanik ilisimasaqarneq siammerneqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik akileraarnaveersaarnernik il.il. nalunaarutiginniffigineqartalereerpoq. Nalunaarutiginninnerit sulisitsisut biiliinik atuinermut, aningaasat kaaviaartitanik allattunnginnermut, pisianik allagartaliinnginnermut, aanngajaarniutinillu tuniniaanermi nakkutiginninnerut aamma paasissutissanut tunngassuteqarput.

Nalunaarutiginninnerit ilai nakkutigalugit aamma qisuarigarfigalugit pisariittarput, kisiannili aamma nakkutiginninnermi suliat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup piginnaasaanik aamma sakkussaanik piumasqaateqarnerusunik takkuttuarput. Tamatumma saniatigut nalunaarutiginninnerit nalunaarsorneqarpiartannginnerat pissutigalugu, tamanna misissornissaanut pisariusorujuuvoq.

Tamatumunnga aamma atatillugu aqutsisoqarfimmut pisortanulluunniit allanut unnerluutigineqartoq imaluunniit unnerluutigineqartut inatsisitigut illersugaatitaanerat qulakkeerneqartussaavoq.

Aningaasanik malunnarunnaarsaasarnermut, tamatumunnga ilanggullugu akitsuutinik nakkutiginninnermut suliamik qaffasinnerulersitsinissaq, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nakkutiginninnermi suliaqarfiata sakkussaanik pitsanngorsaanissaq pisariaqassaaq. Taamaasiornikkut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik paasissutissanik ullumi pissarsiarineqarsinnaasunik atuinerunissamut periarfissinnejassavoq, taamatullu innuttaasuni aamma ingerlatseqatigiiffinni inuiaqatigiit malittarisassannik malinninngitsut ersiutaannik paasisaqarsinnaaneq aamma tamatumani nakkutiginninneq qaffasinnerulersillugit. Taamatut qaffasinnerusumik suliniuteqarneq isertitaqarneruneq tunngavigalugu pitsaassusilerneqarsinnaassanngilaq, kisiannili nakkutiginninnerunermik pitsanngorsaassaaq taamatullu inuiaqatigiit inatsisitigut illersugaatitaanerat qaffasinnerulersillugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen